

310642 వ్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూలై నెల 9-వ తేది సోమవారము నంపుటము ౧౦

No 85

సంచిక రాగ

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండ్లకు మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము తోక ప్రసాదిని బడిసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతశబ్దమునాదినిగల మాయమందుగాను, కేశములవలన మోహముగలుగును. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోహముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతిలును. ఇదివరకే.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 శంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

జాతకమార్తాండము

1, 2 భాగములు పరిశు. ఈ పరిశు, 1924, సం॥ ౧౦ జూన్ నెల మొదటి వారంలో జరుగును. జాతకమార్తాండము, 1, 2 భాగములు ప్రతి పిల్లవానికిగూడ తెలియఁజేయబడుచున్నది. సులభమైనది. తెలుగున వచనపూర్వకముగా వ్రాయబడినది. గణక స్కూలుపిల్లలు, ఉచ్యోగియు, జ్యోతిషులు, వైద్యులు అందఱును గూడ ఈ పరిశులకు దగ్గరముచేసి పరిశు సమయమునకు మా గ్రామము దూరము ప్రార్థింతులు. 1-వ భాగం పరిశులో యొక్క మూడు పద్ధతులలో మొదటి యొక్కది 2 బహుమతులున్న 2 వ భాగం పరిశులో 2 బహుమతులున్న, మొత్తం 4 బహుమతులు యివ్వబడును. మొదటి భాగంలోని బహుమతుల కంటే 2 వ భాగంలోని బహుమతులు కొంచెము హెచ్చువిలువగలవిగా నుండును.

ప్రతి పరిశులో పేరు వ్రాయబడినది. భాగములు 1 కి 1 రూపాయి చొ॥ న పంపిన యెడల వారి పేరు రిజిస్టరులో నమోదుచేసెదము :—

2 భాగముల యొక్క పరిశులకు దగ్గరముచేయువారు రు 2 లు పంపవలెను.

ప్రతి బహుమతియు రు 50 లకు కనీసముగాను రు 100 లకు హెచ్చుకాకుండాను ఉండును. సదరు పరిశులు గవర్నమెంటు అఫీసర్లయొక్కయొ, గొప్పగొప్ప పండితులయొక్కయొ, సమీక్షించి బహుమతిగా జరుగును. మా అఫీసులో గుమాస్తాలకు, మాత్రము బంధువులు, ఈ పరిశుల దగ్గరముచేయవలెను.

ఆకెళ్ల వేంకటకృష్ణ, 'దైవజ్ఞుడు', గోపాలపురం, కొత్తపేటసోమ, గోదావరిజిల్లా.

జ్యోతిషమందు ఏమియు ప్రవేశములేనివారు మొదటి భాగం పరిశులకు కొంతవరకు ప్రవేశముగలవాడు. 1, 2 భాగముల యొక్క పరిశులకున్న దగ్గరముచేయుట చుంది. జ్యోతిషము కంఠపాఠము చేయవలసినది. అవసరమైనచో జ్యోతిషులయొక్క అభిప్రాయములు వ్రాసిన చాలును. ప్రతి సం॥ ర మున్ను ఈ ప్రకారముగా జాతకమార్తాండ (X) యులు పరిశు చేసి ఈ పరిశులో ఉత్తమమైనవారికి బహుమతులు యిచ్చుమందెదము. కనుక అందఱును గూడ 1, 2 భాగముల పూర్తిగా చదువుట కలన అన్ని విధముల మిక్కిలి లాభము గలది. ప్రస్తుతముగా 1 సం॥ రముకంటే మరియొక సం॥ రం బహుమతులు హెచ్చుచేసి పరిశు సమయమునకు అందరికందన జాతకమార్తాండ (X) యులు అందవలెను.

1 వ భాగం పరిశు రు 2 లు. 2 వ భాగం పరిశు రు 2 లు. రెండు భాగములు ఒకసారికొనవారికి రు 8 లు అగును. పోస్టుఖర్చుల కొనువారే భరించవలెను. కావలసినవారికి వి. సి. గా పంపెదము. ఈ పరిశులకు దగ్గరములు పంపువాడును. ఈ పుస్తకములు కావలసినవారును ఈదిగువవివరములు వ్రాయవలెను. ఈ పరిశులకురంది యింకను వివరములు గొరువారు మాకు వ్రాయవలెను.

ఈ (X) యులు లేనివారు ముందుగా తెప్పించుకొని అటుపిమ్మట ఈ పరిశుల దగ్గరము చేసికొనుట చుంది, ఈ పుస్తకములు మూడవ అయిపోస పిమ్మట దగ్గరములు పంపవలెను.

బహుమానము
వైద్యవిద్య
ఆయుర్వేద శాస్త్రములకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో దొరుకును.
కావలసిన వారాయులకు కేళవడ,
(1918) 21, చీనాబాదశాస్త్రి, మదరాసు.

చానులు - తాళములు
మంగలికత్తులు.
అభినవదలచే చేయబడినవి. మెలయని
మెలకే ధర్మకాంక్షలగుట వ్రాయుదు.
వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
బెల్లూరు ఆంధ్ర లాక్ మేకర్సు ౧౮.
8081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
తెలిగ్రాఫిక్ ఆఫీసు: "ఎండ్ లెట్" పెద్దాపురం.

ఉచితము! ఉచితము!
మహాత్మా గాంధీగారి ఫోటో
చాల స్వల్పప్రతులుమాత్రమే లభ్యు లక్షణము
వ్రాయుదు. మహారాజ్ (బదర్న) కాశీ.
Free! Free!! Free!!!

Mahatma Gandhi Photo
Apply at once only a few copies available
Maharaj Bros, BENARES CITY
బ్రహ్మశ్రీ కొప్పరపు సుబ్బారాయకవిరచితమును
రోషనార
అను చరిత్రాత్మక నాటకరాజము.
అనేక అపరిష్కారకాలములకు గుఱుమలచే పలు
సార్లు, పెళ్ళిచోట్ల (కర్పూరపండి త) భాగ్యతి
గాంచినది.
కొరంగలకు సోదరి రోషనార శివాజీ వెండ్రి
యందుకు పడిపాట్లు, అమెపావము, శివాజీ
శ్రీల చిత్తము, దేశభక్తి, యిందు రమ్యముగా నిరూపించ
బడినది.
మృదులధుర పద్యసంకలనము అవమానకథాక
ల్పన, నిరపమాన పాత్రోపాదన, వేయేల. "హిందూ మ
వామ్యుడిను పశ్చిమమే భారతమాతృ వియక్తివాదన
మని" భావింపమును చెప్పిన రోషనారా చరిత్రము
చదువవలె నేగాని చెప్పవలెవికారు
వర్తకులకు ప్రత్యేకధరణ. ఇరువురు కాపీ 1-కి 0-12-0
గుప్తా (బదర్న), విశాఖపట్టణము.

గవేలెయ
వి. సి. మిక్ చెరు:— అను నందు పెగోగమును
పూర్తిగా మార్చును. వెంటనే గుణము కనబడి బాధ తగ్గును.
తుంటు, చురుకు, ప్రవించుట అగును. గవేలెయ నీరులను కలిం
పజేసి కల్పించిన పెగోగమును అందురము లేనంద మార్చును.
పర్యవసరము. 16 ద్రాముల ద్రావణము 82 మాత్రలు 8 గోళా
లకు వాడవలెను వెల రు 8-0-0, వి. సి. గా రు 8-8-0.
ఈ మం॥ రెజనాడలో బొంబాయి ప్రేమింకు కంపెనీ వారి
మెట్రోలో కూడ అమ్మబడును.
678
అమె. నియోగికంపెనీ, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

సి. ం హా ప లో క న ము.

భారతదేశమునందున్న ఘోషముగ నానించిన మహిళా
ఫ్రైవీల రైల్వే యాజమాను ముగ్గురు కాననభలో చర్యారంభ
మాయెను. ఈ కవిపదము 1921 నవంబరులో నెవ్వడో
జరిగినను. వెంటనే ప్రభుత్వమువారు చలబారు కమిష
నరుగ నుండిన న్యాయుగారి సభ్యులుగ నొక విచారణసంఘ
మును నియమించిరి. విచారణమీద దెలిసిన విషయములవలన
ప్రజలలో నెక్కువ యుద్వేగమును గలుగజేసెను. మఱ్యుభు
చెట్టిగారు కాననభ నాపుకలజేతులయినను విషయమును
వెల్పి, చలబారులో జల్లుల నణచుటలో ప్రభుత్వమువారు
ముఖ్య తాము బలము నిచ్చెదమని కాననభలో దెల్పుచు ప్రా
రంభించిరి. ముగ్గురికడములో కొంచె వభివృద్ధిభావమున
కనకూలముగ నుండు రాజకీయజీర్ణులలో కానన యొక్క
రాజ్యాంగవ్యవహారములలో సప్రతిష్ఠాభిజనుగులుల చేతయ
భావ మొక నుండు పోవుచుండె ఆయనపక్షము చేరు
మూర్ఖము నదీ నీ కొని పోవునున్నటుల గానించెను.
మఱ్యుభు చెట్టిగారు 2వల భావోద్వేగముతో నుపన్యసిం
చుచు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరణపాదము నొక పాంథిక
ములను ఖండించుట ప్రభుత్వమువారు జేయుననులను న్యాయము
ను గూర్చియు నిరసించుచు బల్కెను. ఈవిషయమునకు బా
ధ్యులగువారందరుకును న్యాయము జేయకలెనని ఆంధ్రకొలెను
కమిటీనిర్మాణమున కాయన యాజేపించెను. చలబారుకమిష
నరుగ నుండిన న్యాయుగారిని అభ్యర్థులుగ నియోగించుట నాజే
చుచుచు, స్వాంత్యముగల జడ్జిని నియోగించి యుండవలసినదని
యు అప్పుడే నిజమైనవింగులు బ్రెటబడుచుననియు, తెనకెరె
ఘోరములో నెంతిరకు బాధ్యులదెలియననియు ఆయన
దెల్పెను. ఈవిషయము మహాఘోషమైనదనియు, సేరంధులను
సరిగ జేక్షించుకొనుచుండె ప్రభుత్వమునకు హానిగలదనియు,
ఆయన తనవిశ్వాసమును దెల్పెను. కాననభకు దేశమునెడనే
గాక స్వకముగనే యొక్కరభాధ్యత గలదనిగూడ ఆయన
దెల్పెను కుదకు కన్నాటు ప్రభుత్వమునకు న్యాయములని మాటలను
దెలిపి రాజాజనాన్వితకాననభాములను సత్యన్యాయములగుర్చి
కుటాకు ర్భూతాప్రసంగములతో భూమ్యుకాములు విసిగిపోయి
రి. ఆననుప్రతిధ్వనాకృతములతో ఆయన ముగించెను. 40లయ
లకు చేందెనుగాని కమిటీనియదుకమును సురక్షించుచు మఱ్యు
భుచెట్టియారుగారు దెలిపినటుల మహిళాని కప్పివెట్టు కమిటీ
గాదని కమ ఆభిప్రాయమును దెలిపి నాపుకమిటీ నివేదికమును
ప్రభుత్వమువారి జేరునకును ఎట్టిసర్దుమును బడయవలదనియు
ప్రభుత్వమువారు విషయముల దెలిపికొన నాకురతతో నున్నా
నియు నాయన సభలో విన్నవించెను. 40. 21. త్యాగరాజు
చెట్టిగారు ప్రభుత్వమువారు చేసినపనిని న్యాయని సమర్థించు
కు కమిటీలోని సభ్యులు త్రమోక్షములని తమ సంపూర్ణాంగ
కారమును దెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారు ఈవిషయమున చేయగలిగిన
సంతయుజేసిరినియు నివేదికమును ప్రచురించుకరకును జేయవలసి
జేయెను లేదనియు ఆయనకు దోచెను. ఈపక్షమునకు మరి
యొకవట్టుకొమ్మ యగు మహాత్మురుస్వామిగా రిదే అభిప్ర
ాయమును వెల్లపుచు ప్రభుత్వమువారు తగిన కక్ష నిధించెద
దని తమనమ్మకమును దెలిపిరి. ఇతరసభ్యులు గూడ ఈవిష
యమున సేవిధముగ ప్రవరించిరి. నాపుకమిటీ నివేదికముగ న
ననభకురాజీలేదు దాని ప్రచురణము ఇదిగో అదిగోనని సంకల్ప
మునైనగా నానియుంచిరి ఈవిషయమును కుదకుసర్దుయించున
కమిటీ ప్రభుత్వమునందే లొంగించి కొంతకాలమైనపిదప
భూతిగానికనభచ్చించెను. నాపుక ఈవిషయమునకు బాధ్యులగు
వారికొమునై :భిప్రాయమును దెలుపుట కే కాననభకు
కమిటీ లేకపోయెను.

[illegible]

స్వరాజ్యవతాక సంరక్షణము

7 తేది వరకు 1939 మందిని అరెస్టు చేసిరి

నాగపూరులో భారత కాంగ్రెసు కార్యస్థాయి సంఘసభలు జరిగినవి

ఆంధ్రవలంటీరులకు శిక్షలు

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

7 వ తేదిని నాగపూరులో జరిగినది

7 వ తేది కవివారమునాడు ఉదయమున నాగపూరులో భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరిగినది. వరకు 8 వ తేది ఉదయమున సభ జరుగును. సభలో జరిగిన తీర్మానములను సభా కార్యములు ప్రకటించెను. స్థాయిసంఘసభ్యులందరూ యిష్టానుసారముగా నుద్ఘాటించుటకు హక్కును అన్వేషించి వారిసాహస్య నిందిరి. 40 మంది సభ్యులు వచ్చిరి. ప్రస్తుతీకరిత నాగపూరు సత్యాగ్రహమును గురించి వారు మాడుగంటునేపు చెప్పించిరి. ఆయా వివరములను గూర్చి ఆలోచించి 8 వ తేదిని సభలో తెలుపుటకు ఉపసంఘముల నేర్పరిచిరి.

ఆమోదించబడిన తీర్మానములు

7 వ తేదిని జరిగిన కార్యసంఘసభలో నిదిగువ తీర్మానము లామోదించబడినవి.

(1) తీర్మానములు: స్థాయిసంఘములు భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘములను నిర్మించి ఆ తీర్మానము నల్ల ఫింక కరె నని గూడ తీర్మానించుటకు ఉత్తేజపరచెను. ఇందులకు కాంగ్రెసు కట్టుబాటునకే భంగము కలుగును; గాన నిటుల చేయుటకే వారు నిర్ణయించిరి. ఈ భారత కార్యసంఘమువారు నిబంధనల ప్రకారము చర్య జరుపవలసినవారగుదురు.

2. కాననసభల బహిష్కార విషయమును నిర్ణయించుటకు అవసరకాంగ్రెసు మహాసభను జరపవలెనని కొన్ని కార్యములవారు కోరుతున్నారు. కావున, కాంగ్రెసులో చెడు కత్తి లేవనెత్తుటకును కలిగిన రాజకీయశక్తిని నిర్మించుటకును ఆంధ్రులె 15 వ తేది ప్రారంభమున బొంబాయిలో అవసరకాంగ్రెసు మహాసభను జరుపవలెను. అని ఈ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు. అను తీర్మానము లాంధ్రలో అమోదించబడినది.

నాయకులరాక

ప్రమాక రాజగోపాలాచారి, వి. జే. పటేలు, ఎన్. సి. కెక్కెరు, ప్రతిపది సోదరిని జేపాగారు 7 వ తేదిని నాగపూరు చేరి.

జేకంధు చిత్తరంజనదాసు, ఎన్. సర్వమూర్తిగారు 8 వ తేది ఉదయమున నాగపూరు చేరి. దాసుగారికి ఘనముగ స్వాగత మివ్వబడినది.

దాసుగారికి సన్మానపత్రము

నాగపూరులో 7 వ తేదిని జరిగిన మ్యానిసిటలు సంఘ సభలో జేకంధు దాసుగారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించుటకు తీర్మాన మేకగ్రీవముగా అమోదించబడినది. నాగపూరు సత్యాగ్రహమును గురించి తెలుపుటకు యిందెయ్యివైద్యుల వాసిన విషయము నాగపూరు డిప్టీ కమిషనరు మ్యానిసిటలు సంఘ కార్యాలయమునకు పంపి ఆ వ్యాసమున అంధ్రలో చదునవలెనని కలుగుపరచెను. మ్యానిసిటలు సంఘమువారు విషయము నాగపూరులో జాలోచించిరి. "దొరకనమువారి కడలి అసంపూర్ణము. పొదులు రామారెడ్డియను విచ్చల విడిచివెచ్చుటకు గల వాటిని నిర్మించుటకు ఆంధ్రము" అను తీర్మానము నాగపూరులో అమోదించబడినది. ప్రభుత్వద్యోగులను సంఘము మాత్రము ప్రతిరూపముగా పిలువ నిర్ణయించిరి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము

కలియుగారునుడు

శతావధానము

సుప్రసిద్ధులైనవారు వారి శక్తిని పుణ్యములను లండునునందు బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము నందు ప్రదర్శించబడుచున్నా ర్కీండి చిరునామాను వారిని తిగితులను పరతులను బెలుపుచు వెంటనే ప్రవేశింపవలయును.

బ్రిటిషుసామ్రాజ్య ప్రదర్శనము,

1/6 ఆంధ్రకవిత, మద్రాసు.

నాగపూరు సత్యాగ్రహమెట్టిది?

జగత్తునారాయణ లాలుగారు

"ఈ సత్యాగ్రహమెట్టిది? దేశమునందు కత్తులు కార్యణ్యములు మరలవోధములు దురహంకారములు దుఃఖిమానములు నిరుత్సాహము నిరాశ ప్రబలముగా నున్న ప్రదేశాన్ని సంతక మెటుల బయట జేరినది? ఇది కేవలము ఒక్కరొక్క మనకు చేసినవిషయమని కొందరు తలచుచున్నారు. అది కేవలము పొరబాటు. ఇది జాతీయతేన గౌరవ రక్షణ సంజే కమి మోహమునది తలచుచున్నారు. అదియును సరియైన నిరూపణ కాదు. ఈ సత్యాగ్రహము వీరికొక్కటికే సరికము. అది భగవద్దేవతలకు. సర్వనియోజకులకు సర్వేశ్వరుని సంగల్పము లెననే సర్వమును కొనసాగుచుండునని నమ్మువారికి అవకాశము ను వల గూడదు. అకాలిల సత్యాగ్రహమును గూడ దీనిలో పోల్చు వీలులేదు. దౌర్జన్యము లేకుండ విజయమును బడయుటకు సాధ్యమని ఆకాలిల లోకమునకు తెల్లదొంది. నిట్లొకప్పుడు సంతకము గూడ దానిలకు తెల్లదొంది. దానిలకు దౌర్జన్యమును త్యజించుటయందు మనకు సమర్థ మధికమైంది. దానిలకి మంతకంపె వైపోలేదు. స్వరాజ్యవతాక సత్యాగ్రహమంతటితో నాగపూరు దీనిభావమే కేవలం. ఆనాడుకొక్క కేవలం సంపన్నదగు మహానాథునినే నిర్ణయించుటదే దేశము లందరిలకు పదిం బదిగి పీఠపరమపదిన విధానము పట్ల మన కత్తులువారిలోని కొందరికినయ్యకము చెడినది. ఈ దేశము లెన్నటికిని కాననోల్లం ఘనము నలుపబాలని సి ఆర్. దాసుగారు చెప్పుచున్నారు.

5000 మంది వలంటీరులు లభించురా అని మనకొందరు సంకల్పించిరి. ఇప్పటికైన వారి కా సంకమును వదిలినదా లేదా? ఇంతలోనే యీ స్వల్ప కాలములోనే 1000 మంది కారాగృహములలో ప్రవేశించిరి. దానికి 50 రెట్లు వలంటీరులు లభించుట బుద్ధిమతే! ఇంతకు సమర్థము కలుగనిరా యారావ్త్తుల కేగిమచ్చిన ప్రజల తీర్మానము వారికి బోధపడకలదు. కాలానుగుణ్యముగ మెలగగలవారికి కనైన తమ అభిప్రాయములను మార్చుకొందురు గాక. ప్రస్తుత కాలమున నీ సత్యాగ్రహము తలచిన తలంపుక ప్రారంభమై తుదితరువాత విజృంభించుచుండుట నిశ్చయముగ దయనీయకలదు. మే యనుట కట్టి సంకమును జేచు."

ఆంధ్ర వలంటీరులకు శిక్ష

5 వ తేదిని అరెస్టు చేయబడిన 8 జరిల ఆంధ్రవలంటీరుల కేసు 6 వ తేదిని విచారణ జరిగినది. ముద్దాయిలు ప్రశ్నలకు తెలుసుననే జవాబులు చెప్పిరి. అందులకు ద్విభాషలను పీఠవసంపరపినవచ్చినది. వారి కందరినీ చెరి అరెస్టులకు కలిగియు చేరి ఒక నెల నిడివును చేయబడినది.

మంగరాష్ట్ర వలంటీరులు

ఆంధ్ర మంగరాష్ట్ర వలంటీరులు 6 వ తేదిని నాగపూరు చేరి.

విడుదల

బాంధూలు సత్యాగ్రహాలను 14 గురిని 6 వ తేదిని వదిలిపెరి (స్వరాజ్య)

8 వ తేది అరెస్టులు

నాగపూరులో 8 వ తేదిని 9 మంది సత్యాగ్రహ మొనరింపగా వారిని అరెస్టు చేసిరి.

ప్రభుత్వపక్షపాతిక ప్రకటనలు

నాగపూరులో స్వరాజ్యవతాక సత్యాగ్రహసత్యాగ్రహ మంతరమును చప్పుడవోయినది. ఇటీవల జరిగిన అరెస్టులతో నీ అందోళనము పూర్తిగా కుదరజుట్టెను. ఉత్తరపు సమలు జరుపుట మద్యగులు పీక్షబూనిరి. వలంటీరుల ఉత్సాహము నానాటికి తీవ్రించుచున్నది గాన నీనాటకమును సాగించుట నాయకులకు మృదువు నున్నది పయనింప తగినట్టి చెను. (ఆ. వె)

మధుర వికేటింగు

కేసు విచారణ

మధురలో కల్లు సారాదు కారణముల కడలి కేసును చేసి నందులకు అరెస్టు చేయబడిన 18 మంది వలంటీరుల కేసు విచారణ 7-వ తేదిని జరిగినది. మేముకాంతముగా ప్రజలకు కల్లు తాగవద్దని బోధించితిమి. వారికల్లు త్రైబియల్ బరిమాలితిమి. మేమెక్కరిగాని రాజకీయకలకుగాని నిరోధము కలిగింపలేదు. మేము వాదించము" అని వలంటీరులు చెప్పిరి.

ముద్దాయిలు బుద్ధిపూర్వముగా మార్గ నిరోధము చేసి రని పాలీసు వారు కేసుచేసిరి. మేము కాంతముగా బోధించితిమిగాని నిరోధముకలిగింపలేదని ముద్దాయిలు తెలిపిరి. ఇద్దరు పాలీసు కలుయినప్పటికీ ఫిర్యాదీలకు నూలముగా సాక్ష్యమిచ్చిరి. ముద్దాయిలు వారిని ప్రశ్నింపలేదు తమసాక్షులను పిలువలేదు గాన కేసును రుజువైటుల నిర్ణయించి చెరి కి కోర్టులు కలిగియు చేసితిని మేమన్నట్లు తిర్పుచెప్పెను.

ఇంతకు అచట వికేటింగు జరుగుచునే యున్నది. కల్లు దుకాణములు కాలి యుంచిరి. (ఆ. వె)

మధురలో నగ్నిప్రమాదము

మధుర, జూలై 8:—మధురకు సమీపమున నున్న అనయూరు గ్రామమున 6 వ తేది రాత్రి గొప్ప అగ్నిప్రమాదము గలిగి 200 గృహములు పరగి నాశపీయయ్యెను. నిన్న మధ్యాహ్నము సిమ్యకలుగ్రామమున 20 ఇండ్లు తగులబడినవి. గత రాత్రి వాలయూరుగ్రామమున 12 గృహములు తగులబడినవి. తుదిరెండుసందర్భములందును రు 40 వేల నష్టము గలిగి యుండును. (ఆ. వె)

నోటీసు

కాకినాడ సబార్డినేటుకోర్టులో

S. E. 292 of 1921

కాట్టు:—1. కొండపల్లి చెన్నయ్య, 2. నగ్గెన చిన్న మల్లయ్య. —సా|| రామచంద్రపురం.

ప్రతివాది:—మహమ్మదు హీరుద్దీన్ సాహెబు.

ప్రతివాదిపయన కాలాబాకీ వారులు యీ నెంబరు దావా చేసివారు. దావా దర్మిలాను ప్రతివాది రంగూన్ వెళ్లి నట్లు తెలిసింది. ప్రతివాదికి అనేకకార్యములు సమస్య చేయించగా అతడు జరుగలేదు. కలిగిలో ప్రయరం చేయుటకు కోర్టువారు తిరిగి 28-7-1928 తేదికి వాయిదా చేసివారు ఇందుకు యేనుయూ అక్షేకలు వున్నయెడల సదరు వాయిదాకు కోర్టుకు హాజరై ఆగ్గురు దాఖలు చేసికోవలెను. లేని యెడల ప్రతివాదిని యొక స్నాన్దచేయించి వారులు డిగ్రీ పొందుచున్నారు.

కాకినాడ, 4-7-1928.

వి. రామబ్రహ్మం, వాది నీడకు

బి. ఎమ్. నిర్మలమైన

సీసపు కడ్డలు

మావద్ద ఎప్పుడును స్టాఫులో నుండును

ధరలు యిప్పుడు క్లింపబడినవి.

BEST & Co Ltd.,

Br Post Box No 63, MADRAS.

తెలుగిది! అక్కరమగు డిక్టేటరుల తెలుపడినది!

జీవన్మతరహస్యం

అకర్మణ్యత (మెన్మరిజము)-

మోహినివిద్య (హిప్పటిజము)

ప్రేమలో మరణము!

మరణములో జీవితము!

అంతయు సద్భుతకవనము మే-అంతయు విరూప

పుట నాయకు మే-దిగితుల కోరికను-కార్యకలాపం

250 పుటలు - పోస్ట్ పేజీగాక యితరులకు రు 1-8-0

చందాదారులకు పోస్ట్ పేజీగాక రు 1-0-0 మాత్రమే.

ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

స్థానిక వార్తలు

గా. పాత్రోగారు:—వీరు మొట్టపాశయం మొయలులో ఉదకమండలము నుండి ఇచ్చటకు వచ్చిరి.

శ్రీపుండలిక వరదనభ:—చెన్నైలో గోవిందప్ప వామనపిల్లి 62 సం వుమ్మిది రామయ్యశెట్టి గురుసామిశెట్టి అందు కంపెనీవారి కార్యాలయమునందు కీర్తి కేసులకు పండిత లక్ష్మణాచార్యులవారి కివ్వలకు బ్రహ్మశ్రీ వి. కృష్ణాచార్యుల వారివలన 9-7-23 తేదీనాది 9 గంటలకు “సరిశేతు భండం” అను హరికథా కాలాక్షేపము జరుపబడును.

సర్ శంకరకొనాయరు:—వీరు నిన్న ఉదయము మొట్టపాశయంమొయలులో నిచ్చట కరువెంచిరి. త్వరలో కిమ్మ శే గదరు. 45 మైళ్లు ఓడవయర్ తరువై చేసిన వ్యాజ్యము సందర్భమున సీమ శే గదరు. ఈ కేసులో 45 తామస్ మనో జన రల్ బాస్కెట్ గార్ల దివరకే లండనులో సాక్షులుగ విచారించబడిరి. మిగిలిన పంజాబ్ సాక్షులను సిమ్లాలోగాని లాహూరులోని కమిషన్ వ్యాజ్యానికి విచారించుటకు ఆర్డర్ సంపాదించ నున్నారు. అది పూర్తియైన వెంటనే వీరు లండను శే గదరు. విల్సన్ కంపెనీవారి వీరి సాక్షినిండ్లుగా పనిచేయుచున్నారు.

ఆగమనము:—మద్రాసు గవర్నరును విల్లించుడను క్రభువును ప్రభుయు ఈ యుదయము గం 7-45 నిమిషములకు క్రత్యేక రైలుబండిలో ఉదకమండలమునుండి మద్రాసుకు వచ్చెను. విల్లించుడను ప్రభు తేజాంపేటలో ఈ యుదయం జరిగిన అగిరాట్టికల్పరణ సంఘసాంకర్షిక సమావేశమునందు అభ్యక్షత వహించెను. ప్రాజెక్టు ప్రధానవ్యాజ్యమూర్తి యగు, 45 హ్యూరీ కె. టి. కె. సిగారును వ్యాజ్యమూర్తులు పెన్సన్రు, మాట్సు బ్రూటరు, వాల్సు గారను పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు లగు అడ ముగారును ఈ యుదయమున బొంబయి మొయలులో జనవెంచిరి.

ప్రకటన

“ఇందువల్ల సరుప్రమేయవారికి తెలియజేయునది ఏమన గా:—బాబ్లలో శ్రీ వెంకటేశ్వర స్వశేఖరస్వామి అను పేరుతో నేను చేయుచున్న కన్యకావ్యాపారములోను, పొగాకు బీడిలు వ్యాపారములోను నావద్ద గుమాస్తాగాయున్న వెల్లూరి వెంకట రమణయ్య నాతావున కొంతసామ్మ హరించి లెక్క చెప్పక 20-8-23 తేదీనుండి నావద్ద చాలించుకొన్నాడు. కనుక నాతాబాగు గుడ్డలు, పొగాకు కొట్ల తాయాన యివ్వ కులిన యానత్తు బాకీలు అతనికి యివ్వకూడదు. అట్లు యిచ్చె యెడల నాకు రావలన్ని బాకీల క్రింద నేను చెల్లు తెట్టుకొగ నాడను కాను.”

నీలంరాజు వెంకయ్య
మేనేజరు

ఫైర్ ఎంజినుల, ఫైర్ బ్రిగేడు

ఉపకరణములు

అన్ని మోడల్ లలోను గలవు. మాదిత్రచిత్రపు క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

BEST & Co Ltd.
M2 Post Box No 63 MADRAS.

నోటీసు

వికాఖపట్టణమునందు మధ్య భాగములో నున్న 22 ఎకరములు, 70 సెంట్లు విస్తీర్ణముగల డాబా తోటలు 20-7-1923 తేదీన బహిరంగవలమువేసి విక్రయించబడును. అది మిక్కిలి అనుకూలమైన ప్లాట్లుగాకూడ విభజించబడియున్నది. గృహనిర్మాణ మునకు అనుకూలముగా నున్నవి. నౌకాశయము ఏర్పాటుచేయునప్పుడు కట్టణము ఈ భాగమునందే విస్తరించబడును. అమ్మకము పరతులవిషయమై ఈదిగువవిరునామాకు వ్రాసిన తెలుపబడును.

A. V. Bhanaji Rao,
Guardian to the minor Proprietrix
of Shermahamadpuram Estate

బందరు ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల

తొమ్మిదిమంది ఉపాధ్యాయులను తొలగించిరి

నిన్న (8వ తేదీ) సాయంకాలము కళాశాల సుపాలక్ సంఘసభ జరిగినది. ఆగష్టు నెల మొదటితేదీనుండి తొమ్మిదిమంది ఉపాధ్యాయులను పనులలో నుండి తొలగింపబడెను శిర్కాన మాసభలో నామోదించబడెను. అందువలన ప్రాథమిక వాణిజ్య సంస్కృతకర్తకులై త్రివేణుబడెను.

సింహళమునుండి ప్రత్యేకముగ పిలిపించబడిన ఆగ్వాసు గారిని. ఎయిడెడు పాఠశాలలలో 20 ఏండ్లు పనిచేసి ఆపరివరతి చేసి కళాశాలలో మూడేండ్లునుండి పనిచేయుచున్న వయోవృద్ధుడగు లక్ష్మీనారాయణగారిని మరయేడుగురు 20 శాఖలకు

దువుతో నీరీతిగా వనలబోనుండి తొలగించిరి. ఇందులకు పట్టా భిక్షరామయ్యగారే కారకులని మద్దూ (శిరామకాశ్రీ) గారు నేడు తెలిపిరి. (తంతివాక్య)

బహుమానవ్యాసము - పోటీపరీక్ష:—యం.

శక్తిగారు సిద్ధానుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నార:—హిందూ ధర్మమును గూర్చి స్వయముగ కృషి చేసి, సంపూర్ణముగ సర్వ విషయములను చర్చించుచు నుంచి వ్యాసమును వ్రాసినవారి కొక పెండిపత్రికను బహుమాన మొసంగబడును. పోటీకినింకగోరు వారు ఇంచునుంబర్చిర (ప్రాప్త్యమును జూలై 15 వ తేదీలోపు గా తెప్పించుకొనవచ్చును. వలయువా రీకింది చిత్రవాసాకు వ్రాయవలయును. యం. శర్మ, కివాలయము, విహల్, సిద్ధా.

సీమ కమలములు

యిప్పుడే కొత్త సరకు వచ్చినది.

అందమైన పట్టులుగలిగినట్టియు, మిక్కిలి మేలైనదియు, అద్భుతమైన కాంతిగలిగినట్టి సీమకమలములు యిప్పుడే అంటువర్షమునుండి తెప్పించితిమి.

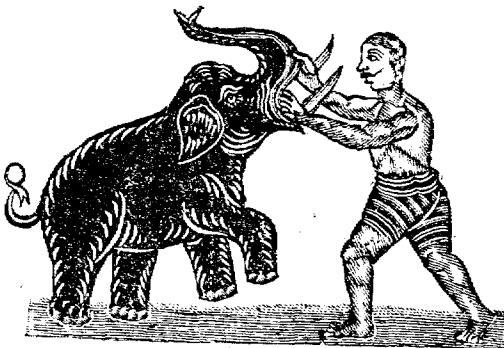
ఒక క్యారట్టుకు 1 మొదలు 20 వరకు రాళ్లు విధ విధ పరిమాణము లందుగలదు. దానియొక్క గుణమును తప్పక మీరు గ్రహించి, ప్రత్యేకముగా చెప్పుదురని మా దృఢ నమ్మకము.

సూరమల్ లల్లుభాయి అండు కో,

సీమకమలముల దిగుమతి దారులు,
113, ఆదియప్పనాయకర్, వీధి, (కొత్తవాల్ చావడి సమీపం)
మదరాసు.

ఒకే ధర

లిలావినోద పురుష గంభీర జీవనంద
ధౌతువుష్టి లేహ్యము

ఈ దివ్యవధము స్వర్ణం, ముత్యము, పవడము, కారూబ, శిలాజిత్తు, కల్పనము, జింకొమ్మ, వెండి, గవ్వలు, అబ్రకము మొదలగు విలువగల నిర్దోషములైన వస్తువులను దివ్యమైన వనమూలిక లచే భస్మముచేసి, శాస్త్రోక్తముగా పాళ్లుచేర్చి తయారు చేయబడినది.

ఇది వస్త్రము, తెల్లకవ్వము, గంధి, మేనాపుండ్లు, దివాలపేటగలగుండు క్రణములు, మేనావనములు, వీటిని

కుదుర్చుటయే గాక ధాతుగృధ్ధిని కలిగించును.

బాల్యములందు నీతిబాహ్యములగు శిష్టవలనకు, యితర దుష్టశిష్టవలనను గలిగిన బలహీనత, వెగరోగము, చిట్టభిరంగి, మొదలగు దుష్టశ్రీ సంబంధమైన వ్యాధులను తక్షణ కుదుర్చుటయే గాక శుద్ధకర్మమును మోర్చించు, దేవానునకు బలమును, యథుని కాలిని యిచ్చును.

దీనిని నేలించి ఫలమును పొందిన సేతుపతి మహారాజుగారు తమకు 21 మహమ్మల బలము గలిగినదనియు, ఎంత కష్టమైనదిని సైతము ఆవలీల చేయుచున్నారనియు మాకు యోగ్యతపూరిత నిధియున్నాను. దీనిని బట్టి ఈ దివ్యవధము భూలోకావ్యతిమయియే చెప్పవగినది. 20 కులములు గల డబ్బీ 1 కి ధర రూ. 5-0-0 వి. పి. ఖర్చు 0-8-0. 2 బుడ్లు ఒకేసారి తెప్పించుకొనువారికి వి. పి. ఖర్చులేవు.

గుహ ఆయుర్వేద ఆశ్రమము, తపాలా పెట్టె నెంబరు 1266, మదరాసు.

మా కాతా దారులకు
తృప్తిని కలిగించుటయే మా ముఖ్య ఉద్దేశము

శ్రీలు, బిడ్డలు ధరించు కంఠహారములు పురుషులు చేతిందు ధరించు గొలుసులు, గడియారము తో ధరించు గొలుసులు, మొదలగు వాటికి కావలసిన పెండ్లెంటులు, సాదారణములోను, ప్రోకరుపని చేసినవి, ప్రతిమలుగలవి మావద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్నవి.

సీమవెండికి, సవరము బంగారుకు పూచీ యివ్వబడును.

ధర రూ. 5-0-0,

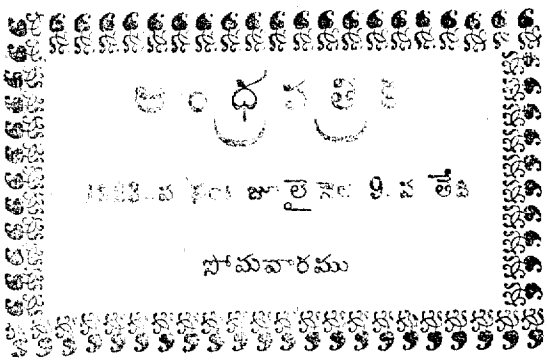
1 1/2-2 సకలములో తయారగును. మంజూరి మార్తము, రూ. 10-0-0

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

25, వైవాహికాశాస్త్ర, మద్రాసు

1842

(5)

పార్లమెంటు సభ : ఉప్పు పన్ను

— 100 —

జూన్ 14 వ తేదిన, ఉప్పు పన్నును సర్ది పై తేసివేసినందుకు రీడింగ్ ప్రభుత్వ గౌరవచర్యను నిరసించుచు, లేజరు సభ్యులగు ప్రెవియర్ గారు ప్రతి పాదకావించిరి. ఆప్పుడు చర్చ కొనసాగకుండ, వేరుకార్యముల నడుగ బెట్టి యాటంకపరచిరి. అంతటిలో చర్చ నిలిచిపోయెను. ఇట్టి ఫలితము గలిగినందుకు కలుషారు చింతించిరి. కాని చర్చ సంపూర్ణముగ జరిగినను పార్లమెంటు సభ వారెటుల నిర్ణయించెనో మెంట్ల టీకలో దెలిసివచ్చెను. ఇంకను పార్లమెంటు సభపై యాశ గలవారిని జూచిన జాతిగలుగును. ఈవారమందిన లండను పత్రికలలో, పార్లమెంటు సభలో జరిగిన ముచ్చటల వివరములు గనపించును. ప్రభుత్వమువారు అత్యంత కష్ట కాలము ప్రాప్తించినదిప్పు, రిజర్వ అధికారములను ప్రయోగించుట ఆవివేకమైనయ, శాసనసభవారి నిర్ణయములను పోనాడట కటులగావించుట దోష మనియు, ప్రెవియర్ గారు ఖండితముగ బలికిరి. సర్ది ఫిక్స్ అధికారమును ఇప్పుడత్యంతబలముగ సమర్థించెడి హెయిలీగారు వెనక నేమని చెప్పిరి? “మేము ఖర్చుకెట్టునెడల, మీ యుత్తరువు ననుసరించెదము. మేము పన్నులను విధించునెడల మీవోచు మా శాసనము” అని శాసనసభవారి ఎదుట బలికిన హెయిలీగారు నేడు సర్ది ఫిక్స్ ను ప్రయోగించి పన్నులను విధించుటకు సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. సర్ది ఫిక్స్ ను ప్రయోగించునని ఎవరు చెప్పిరిని యడుగుచున్నారు. ఏరుదాటిన పిమ్మట లెక్కలగులబెట్టుమను సామ్యమున, శాసన సభలో పనిదీరినపిమ్మట ఎటులబలికినను యిబ్బంది లేకుండ! ఇది రాజనీతి. ప్రెవియర్ గారు నడివి నటుల, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి సర్ది ఫిక్స్ బక ఆచారముగచున్నది. సదాచారములు అల నడుట సర్వధము గాని, చెడు ఆచారములు అన లీలగ నలవడను.

విస్తేటుగాదు, సదాచారములు నా కొనుకని య, సంస్కరణ శాసనము అభివృద్ధి గాంచుననియు భావించి యుండెను. అట్టి యాశ యడయాశయయ్యెను సంస్కరణ శాసనమును సంకుచితము గావించెడి దురాచారములకు మాత్రము కొడవయండదు. ఈ కారణముచే అన్ని పక్షములవారును క్రొత్త శాసనమును కోరకలేవును. ప్రాతినిధి సంకుచిత్యమే మరియొకరూపము దాల్చెనని ప్రెవియర్ గారు గ్రహించిరి. హైందవ శాసనసభ డిపటింగు సంఘము క్రొత్త కరిణానించుచున్నది. అధికారమా పూజ్యము. నలుకుబడి నున్న. ఇట్టి సభ నటుల యవయో గించినను నృథాక్రమేదపు వేదేయము గలుగ బోదు. విటరుటనుగారి ప్రసంగము ఎప్పుటివలె దీర్ఘమై, నిసానమై, నిరంకుశోపేయమై, యొప్పు పున్నది. వీరు తమ మామూలు కష్టను బుద్ధికుశల తన కనుబడిరి. సర్ది ఫిక్స్ అధికారము, అత్యవస రాధికారమని, విటరుటనుగారు సమర్థించిరి. ఇందుకు జాయింట్ కమిటీవారు దెలిపిన యీక్రండి పాక్షముల నుదాహరించిరి. “గవర్నరుజనరలు

గారికి గల యీ యధికారము నిజమయినదనియు, అవసరమగునపుడెల్ల యవయోగింపబడుననియు మొదటినుండియు గ్రహించుట ముఖ్యము.” జాయింట్ కమిటీ రిపోర్టునందలి యీవాక్యములను మేమును కలుమారు చదివితమి. సంస్కరణము లను సమ్యక్ కొనినవారు యీవాక్యముల నెటుల గవనింపకుంరా యని ఆశ్చర్యపడి యుంటమి. సంస్కరణములు లభించిన వను మురిపెను మీద, అందలి సరిహద్దులను మితవాదాలు గమనింపక, పగలే కలగనుచుండిరి. వీరెంత బేలు? చీమమారు సంత పండుచిక్కిన, దాని నువయోగింపకుంక హైందవాధికార వర్ణమువారు విడిచిపెట్టుట ఎన్న డయినను జరిగెనా? విటర్ మాన్లే సంస్కరణము లను ధ్వంసమొనర్చినది ఏరుగారా? ఇట్టివారు మాటాఫర్లు సంస్కరణముల కట్ల మాత్రము జోదార్పముతో బ్రవర్తిం చెదరని మితవాదు లెటుల దలచిరో దెలియదు. వీరి ప్రాస్పెక్టివ్ యొక్క ఫలితమును దేశమిపు డనుభవించుచున్నది.

సర్ది ఫిక్స్ అధికారమును “అసాధారణ మని గాని నిరంకుశమనిగాని” చేరిడుటకు విటరుటను గా రెంతమాత్ర మంగీకరించుటలేదు. చక్కని సర్ది ఫిక్స్ అధికారమును కన్నుల నద్దకొనవలయు నని, విటరుటనుగారి యద్వేషమై యుండవచ్చును. ఇకనుండియు సర్ది ఫిక్స్ అధికారము మామూలు అధికార మని గ్రహించి, మితవాదాలు లేనిపోని సణుగుడు గావించకుండుట మంచిది. రీడింగ్ ప్రభుత్వ గారి చర్చ మరల వెనుకటిదికములను పునరుద్ధరించుచున్నదను విషయమును విటరుటనుగారు రంగీకరింపరు. రాజప్రతినిధిగారి కిట్టియధికార ముండుట ముఖ్యమనియే వీరు వాదించెదరు. రీడింగ్ ప్రభుత్వ గారికి, అర్థిక సభ్యులగు బ్లాక్టుగారు తొడయినం దులకు వీరెంతయు సంతసించుచున్నారు. ఉధయి లును గలసి హిందూదేశము నట్టి స్థితిలోకి దెచ్చి సంకులకు, ఇంగ్లండు గర్వపడవచ్చును. ఇట్టివారు కొంతకాల ముండుచో, సంస్కరణములు రూపు లేకుండ బోవచ్చును. ఉప్పుపన్నువలన, ఎవరికిని ఇబ్బంది గల గలేదని విటరుటనుగారి యద్వే శము. విటరుటనుగారికిగాని, రీడింగ్ ప్రభుత్వగారికి గాని, బ్లాక్టుగారికిగాని ఎట్టి యిబ్బంది గలిగి యుండదు. కాని ప్రజ లెట్టియిబ్బందిపడిరో, వీరి కేమి దెలియును? హిందూదేశపు కార్మికునికి, రాబడి ఎంతో విటరుటనుగారు గ్రహించిన, ఇంత క్రూరముగ ప్రసంగించియుండరు. హిందూదేశీ యుని రాబడిని, ఇతరదేశములవారి రాబడితో పోల్చుట ప్రమాదభూయిష్టము. ప్రజలకు ఉప్పు కడముఖ్య మను సంగతి వీరి కెవరికిని బోధపడి నటుల దోచదు.

ఉప్పుపన్నును హెచ్చు చేయకముందు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వివిధపక్షసభ్యులతో యోచించిరట. వివిధ సంఘములవారితో యోచించిరట. వీరందరును ఉప్పుపన్నును విధించుటయే సర్వోత్త మమని సలహా నిచ్చిరట. ఇటుల సలహానిచ్చిన చెద్ద లెవ్వరో, వారిపేర్లను బయటపెట్టిన బాగుం డును. శాసనసభ్యులలో నిట్టివా రున్నచో, వీరి నామములు చారిత్రమున శాశ్వతముగ నిలిచియుం డును. వీరి కీర్తి దిగంతములవరకు వ్యాపించును. మాతృద్రోహము జేసిన వీరికి, అధికారులు పండి మాగధ స్రవముల గావించెదరు. పార్లమెంటు సభ లో గాని, హైందవ శాసనసభలోగాని, సభ్యులవ రయినను ప్రశ్నించి పేర్లను బహిరంగపరచిన దేశ మునకు పహావకారము గావించినవారయ్యె డరు. ఒకవేళ ఇది యంతయు కల్లయగుచో, విటరుటనుగారు నిండు పార్లమెంటు సభలో

అసోక్యులను పలికినందులకు, కడుంగడు నిండా ర్దులు. బాధ్యతగల యధికారులే యటుల నుడువ సాహసించుచో, పార్లమెంటు సభాకీర్తి యాపు మాసిపోవును. ఇందలి నిజమును గ్రహించి దానిని బయల్పరుచుట సత్యప్రియలధర్మ మగును. గాంధీ యద్యమము చనిపోయె నని విటరుటనుగారు కలికి సంతసించుటయంకు వింత లేదు. తమ తాజే దారులక క్రివలన, ఇట్టి యద్యమము అణగిపోయె నని చెప్పుకొనుటవలన, వీరికి కొంత మనశ్శాంతి గుమరవచ్చును. కాని నాగపురమునం దీ యద్య మము మరియొకరూపమున నవతరించె నను వార్త విినవపుడు, విటరుటనుగారు రౌత దిగులుజెందిరో తెలియదు. ఇందు కేమని సమాధానము జెప్పెదరో తెలియదు. నిరాకరణోద్యమము చనిపోవుననుట కల్ల. ఈ యద్యమము జనించుటకు గల కారణ ములు తొలగిపోవువరకు, ఉద్యమము విజృంభించు చుండును గాని తరిగిపోవ నేరదు. తాత్కాలిక షీణత ఉద్యమాభివృద్ధి నడ్డగింపజాలదు. పార్లమెంటు సభవారు గూడ నిట్టి పొరబాటుల గావించిన కొలదిని, ప్రజలలో ఆత్మవిశ్వాస మధిక మగును. స్వయంకీర్తిపై నమ్మకము విస్తరించుత. స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చుచుండును.

నిరాకరణపక్షమువారు శాసనసభలో బ్రవే శించుట విటరుటనుగారి కిష్టమే. ఈ మూలమున నయినను కొందరు తమదృఢసంకల్పమును కోల్పో యెదరని, విటరుటనుగారికి నమ్మకము గలదు. విటరుటనుగారి యభిప్రాయము నిట పొందవరచె దము. “ఇంతవరకును సహాయనిరాకరణావలం బులుగ నున్నవారు, శాసనసభలోనికి బ్రవేశించుట విటరుటనుగారికి అయిష్టముగాదు. అతి వాదు లొకమారు శాసనసభలోనికి జొచ్చిన పిమ్మట, వారి అతివాదము సడలిపోవునని విటరుట నుగారియద్వేషము. ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడు టకు వీరిలో కొందరుకు వెనుకటిఅయిష్టత దగ్గి పోవచ్చును.” విటరుటనుగారియద్వేషము ప్రకారము ఒక్కమారు చేచను వలలోనికి లాగినపిమ్మట, దానిమదమును నెమ్మదిగ నణగగొట్టవచ్చును. ఎంతటిదృఢవ్రతు డయినను శాసనసభలో నొక మారు ప్రవేశించినపిమ్మట, సహకారమువంకకు అతనిమనస్సు మరలకమానదు. సహాయనిరాకరణావలంబులను శాసనసభలకు వెలుపలనున్నపుడు జూచినంతభయముతో, లోనికిబోయినపిమ్మట అధికారులు తిలకింపరు. అధికారులు పన్నినవలలోనికి బ్రవేశించినపిమ్మట, నిరాకరణపక్షమువారినిజూచిన వీరికి చురుకైన యగును. విటరుటనుగారి యభి ప్రాయముబట్టి, శాసనసభా ప్రవేశమువలన గలిగెడి నష్టములను కనుగొనుట సులభము. ఫిషరుగారు రీడింగ్ ప్రభుత్వగౌరవచర్యను సమర్థించుట చిత్రము. సంయుక్తరాష్ట్రములకు గవర్నరుగ నున్న సర్. జార్ హ్యూబెట్టుగారు, 100 కి 75 మంది ఉప్పుపన్నుగూర్చి ఎట్టియభిప్రాయ మొసగలేదనియు, ప్రతికూలప్రచారమునకు ఏ కొలదిమంది విద్యాధకులో కారకులనియు నుడిచిరి. ప్రజాసా మాన్యసంగతుల మని పేరుపెట్టుకొనెడి ఇంగ్లండ్ హైందవలో హ్యూబెట్టుగారికరు. వీరికి ప్రజా సామాన్యాభిప్రాయము ప్రపంచములోనే భాగము సంకున్నను ని మిషములో దెలిసిపోవును. వీరు ఆవులిం చిన ప్రేగులు లెక్క పెట్టు తరగతిలో జేరినవారుగాబోలు! ఇటుల మరి కొంతకాలము మెలగుచో, ఇంగ్లండును కోల్పోయి నటులనే హిందూదేశమునుగూడ కోల్పోవవలసి వచ్చునని, కలనల్ వెడ్జిపుడ్డుగారు మండలించిరి. కాని, వెడ్జిపుడ్డుగారు తమ యభిప్రాయమును స్థాం

మంగ దెలువకముందే, పార్లమెంటు పథ వారు
వేరొకవిషయమును చర్చించుకొనిరి. హిందూ
దేశవ్యవహారము, అంతరికాని విషయముగది
పార్లమెంటు సభవంక కీక దృష్టిని మరలించుకొనుడు.
శాసనసభావ్యామోహమును విడిచివేయును. స్వేచ్ఛ
క్రితై దృష్టి నిగుడించి, నిర్మాణమునకు బూనుడు.
వలదనినను, స్వరాజ్యఫలము అచిరకాలములో
చేజక్కరమానదు. హిందూదేశ మోక్షమునకు
వేరొకమార్గము గలపించును.

లాలాలజపతిరాయి ప్రార్థనదినము

నేటిదినము అనేకమోక్షముల కర్మలము,
లాలా లజపతిరాయిగారికి ఆరోగ్యము గలుగుకాక
యని భారతీయులు వరప్రార్థన నారాధించెదరు.
పరమేశ్వరుడు ప్రజలమొదల నాలకించి లజపతి
రాయిగారిని స్వస్థదేహుల గావించునని నమ్మెదము.
లజపతిరాయిగారు 18 వ వయస్సు నాటినుండియు
దేశమోక్షసేవలో నిమగ్నయై యుండిరి. ఆర్యసామా
జకుడుగ నుండి, లజపతిరాయి నిరుపమానముగ
సాక్షిసేవ గావించెను. తన కష్టాల్లితద్రవ్యము
నుండి మూడువంతులు ద్రవ్యమును ప్రజలకై
వెచ్చించుచుండెను. అట్టి సేవాపరాయణుని,
పంజాబుప్రభుత్వమువారు రంగూననకు ప్రవాస
మంపింపుడు, విచారపడనివారు లేరు. లజపతి
రాయి అమెరికాప్రవాసమునకు వెడలిపెమ్మట,
పంజాబు కడుచున్నకష్టములు అతనిహృదయము
నదహించజేయుచుండెను. ఓద్యయగుచిరకాలము
అతనిరోషమును ప్రజ్వలించజేసెను. ప్రపంచమున
కంతకును భారతీయులనుభవించెడి బాధల నెరి
గించుటకు, లజపతిరాయి ఫలిపెనకృష్టి వర్ణనాత్మక
ము. కాని, ఏదేశమునం దెంతమొరిలిదినను ప్రయో
జనము లేదనియు, హిందూదేశము తనమోక్షమును
తానే సాధించుకొనవలయుననియు, లజపతిరాయి
గారు గ్రహించిరి. ప్రపంచములయు దిరిగినను,
గాంధీవంటి మహానాథావుడు తనకు గనపించలేదని,
లజపతిరాయి దెలిసెను. గాంధీయపదేశము లజ
పతిరాయి హృదయమున నాటుకొనెను. మొట్ట
మొదలు కొంతసందేహ ముదయించినను తుట్ట
తుడకు లజపతిరాయి గాంధీ అనుచరు డయ్యెను.
శాసన సభల బహిష్కారమును లజపతిరాయి
బోధించెను. అట్టి దేశభక్తుని చిరకాలము స్వేచ్ఛగ
నుండినత్రా? వారిపై శివవిధించిరి. జబ్బుజరి
నను, వారిశిక్షను అధికారులు రద్దుజేయరయిరి.
పార్లమెంటుసభలోనడిగిన ప్రశ్నలు అధికారుల నే
మాత్రము కదిలించకబోయెను. మీదమిక్కిలి
పండిత మదనమోహన మాలవ్యావంటి సదయ
హృదయుడు లజపతిరాయిని బాడబోవగ, జయిలు
అధికారులు అవమానకరములగు వరతులను విధిం
చిరి. అందుచే ఆ ప్రయత్నము విరమింపబడెను.
లజపతిరాయివంటి సుప్రసిద్ధతనస్వల కష్టములు,
స్వరాజ్యసిద్ధి చేకరము చేసేమానవు. నిజప్రతిభ
గలనాయకుల కీకాలమున హిందూదేశమున
స్థానములేదు. కాశాగ్రహమే దేశభక్తులకు నిల
యము. అక్కడనే నిజస్వాతంత్ర్యము గలదు. నేటి
దినమున పాంచాభిభామియే గాక భారతవర్షమం
తయు ప్రార్థన ఫలపును. ప్రజల ప్రార్థనలు ఎట్టి
బంధములనయినను త్రొవ్వేయగలవు. కర్మభూమి
యగు నీదేశమున, అధ్యాత్మికసాధనాశ్మయ్యము
గూర్చి, ఇనుమంతయు సందియము లేదు. ఇట్టి
సాధనశత్రువులను మిత్రులనుగూడ కనిత్రభూతుల
గావించి, ధర్మరాజ్యస్థాపనమునకు తోడ్పడును.

స్వరాజ్యపక్ష పక్షాదుము

బొంబాయి స్వరాజ్యపక్షమున కధ్యక్షుగ కే.
నటరాజనుగాదను, ఉపాధ్యక్షుగ జయశిరు
గారను, కార్యదర్శులను, మొత్తముమీద 11
మంది కభ్యులు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులమునకు
రాజీనామా నిచ్చినటల, వార్తలు దెలుపుచున్నవి.
చిత్రరంజన సుగారీ రాజీనామాల సంకీర్ణించిరి
ఇందు అశ్చర్యవేషియు లేదు. నటరాజను, జయ
శిరు ప్రభృతులు స్వామీవు సహకారము నవలం
బించువారు. అంతేయగని, మండికిని చెడ్డకును
నిరోధము గావించట, వారి కేతనమాత్ర విప్లము
లేదు. శాసనసభలలో గూడ సహాయ నిరాకరణము
గావించదలచుచో, మండిని చెడ్డకు నిరోధింపక
తప్పదు. ఈ సంగతిని చెన్నరాజధానిలో గూడ
వలపురు గ్రహించక, స్వరాజ్యపక్షముద్వారా
శాసనసభలో జేసిన చాలునని భావించుచున్నారు.
నియమము నెకదానిని ఎవట నుంచిన, దాని
నన సరించట సులభముగాదు. విరవాదలకన్నను
జస్తినుకక్షన వారి కన్నను, స్వరాజ్యపక్షము వా
రెక్కడలాభములను సంపాదించెద రను నాశతో
నండువారే, మొదటనే దర్భిమ దొలగించట
మంచిది. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాస్పర్శ నుపయో
గించి, ప్రజాక్షేమమును పెంపొందింప బూనుకొన
లేదు. వీరు శాసనసభలను ధ్వంసమొనర్చుటకు
బోవుచున్నపుడు, వానివలన నెట్టి లాభములున్నను
పాటించరు. స్వల్పలాభములు కావలయుననుచో,
స్వరాజ్యపక్షమున కేరి లాభముండదు. స్వరాజ్య
పక్షము, శాసనసభలను ధ్వంసముచేసి స్వరాజ్య
మును సంపాదించు తలవెట్టును. ఇంత సాహసమున
కంగీకరింపరాదు. మొదటనే నా కక్షమునుండి
లేచిపోవుట యుక్తము. నటరాజను జయశిరు
గార్లు, వ్యవహారము మదురకముందే త్వరలో
మేల్కొనిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు సహకార
వాదులను తమలో జేర్చుకొనమనియు, కేవల
విధ్వంసవాదులే తమలోకేర నర్హులనియు బహి
రంగముగచాటి, నికరమయిన వారినే సభ్యులుగ
జేర్చుకొనట సంభావ్యము. ఆ పిమ్మట, నొకరితో
నొకరు తగవులాడిలాభమండదు.

నాభాసాటియాలాతిగాదా

ఈతిగాదాకు కారణములెవ్వయో తెలియవు.
కాని నాభాసంస్థానమువారు పాటియాలా సంస్థాన
ప్రజలను బాధివెట్టినటల, ప్రభుత్వకటనము
దెలుపుచున్నది. ఇంతమాత్రముచే నాభాసంస్థానా
ధీశుని పదభ్రష్టుని గావించవలసిన యవసర మేమి
గలిగినో తెలియదు. ఇదియాప్రభుత్వమువారి
సంస్థానమును స్వాధీనపరుచుకొనుటయు, మహా
రాజుగారు నాలుగేండ్ల కు మారు నికి రాజ్య
మిచ్చివైచి రాజ్యమునకు వెలువల
నుండుటయు, అ సాభారణ చర్యలవలె గను
పించుచున్నది. కంపెనీవరపాలనమునకు పిమ్మట,
ఇంతటి దారుణవార్త వివశించియుండలేదు. నాభా
ప్రజలయభిప్రాయము దీసికొనబడెనా? వారితో
నెవ్వరయినను యోచించిరా? ఇందలి సత్యముం
తయు బయల్పడువరకు, ప్రజలు మిగుల ఆతురము
గనబడెదరు. అన్నివిషయములందువలె సంస్థా
నాధీశులతోగల సంబంధమునందగూడ అధికా
రులు క్రొత్త మార్గము ద్రొక్కుచున్నారేమో
తెలియదు.

భారతీయులు: ఉన్నతోద్యోగములు

మద్రాసు పొస్టుమెనుకాన్సలెషన్ కధ్యక్షత
నహించిన భా. బ. మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహేబు
బహుదూరుగారు, తమ ప్రారంభోపన్యాసమునందు,

ఉన్నతోద్యోగములను భారతీయుల కీయవలయు
నను సూచనకు ప్రతికూలభావమును సూచించిరి.
అందలకింకను లరుగాము రాలేదని, ఈ శాసనసభ్యుని
యభిప్రాయము. మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహేబు
గారు, జస్తినుకక్షముఖులలో పేరెన్నిక గాంచిన
వారు. భారతీయుల కున్నతోద్యోగముల నిచ్చుట
కయినను సమయము రాలేదని, వీరిసమ్మతము. ఇక
స్వ్వరిపాలనమునకు సమయ మురుదెంచ నప్పటికి,
ఎన్నియగమలు కట్టునో గది!

రాజీయ నిర్బంధితుల విడుదల

గాంధీ అలీనాదరులు మొదలగు రాజకీయ
నిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయునని కోరుచు
డిమోక్రటిక్కు పక్షమువారు కొందరిక తీర్మాన
మను హైందవశాసనసభకు పంపిరి. ఇప్పటికి,
సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులు మేల్కొనిరి. ఇట్టితీర్మాన
మున కేమి ఫలితముండనో దెలుప నక్కరలేదు
శుష్కతీర్మానములను ప్రవేశపెట్టిన లాభములేదు.
తీర్మానమును క్రభుత్వమువారు కొనసాగించనిచో,
ఈ సభ్యులు శాసనసభలను బహిష్కరించెదరా?
అతిమోక్షము కష్టమునకయినను, బిర్సలేసభ్యుల
వాక్యములకు పిలువ ఏముండను?

భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ

నాగపూరులో 8 వ తేదీని జరిగినది

భారత కాంగ్రెసుస్థాయిసంఘసభ యీ నెల 8 క తేదీ
కథ్యాపూరు నాగపూరులో దాకరు ఆస్పరీగారి ఆధ్యక్షత
క్రింద జరిగినది. బొంబాయి సమాధాన తీర్మానమున నాగపూ
రు కత్వారిరామ నూర్తి ఆలోచించుట కీసభ జరపబడెను.
అని అధ్యక్షుడు వెలిపెను. “బొంబాయిలో మేనెల 28 క తేదీని
బరిగిసభలో అధ్యక్షతవహించును కభ్యుల నమవంపకత్వార్త
మేదానుగా గ్రహనమున తాంబండి” అని హుందయాల
నాచిగారు మల నాగపూరు స్థాయిసంఘసభలో నడిపిరి. ఈ
అక్షేపణ అనుచులమని దా నాగపూరుండిరి నాగుగా రానివయము
సభ్యుడు అలవెట్టు అనుబద్ధమున ఆ ప్రయత్నము కూడనగునని
అధ్యక్షుడు నుడిపెను.

పండిత మాలవ్యా గారు

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు ఆయ్యకసరునుండి
నాగపూరు లిజిలులైతరు. అందులన వారు పంపినరెలివార్తను
స్థాయిసంఘసభలో చదివిరి. “నేను రాజాలనందులకు
చింతించున్నాను. బొంబాయిలో గామోదించబడిన సమాధ్యా
తీర్మానము నిస్త్య ప్రము చేయవలదని కోరెదను. శాసనసభలకు
కర్తవ్యమిది కలంచువాని నే నాక్షేపించువాడ గానుగాని
“ప్రొటెక్షిటో” కుక్కలకాదు హెచ్చుచుండి శాసనసభలకు
కర్తవ్యమిది. అర్థలో స్వరాజ్యమును నెలకొలుపుటకు
శాసనసభల నెట్లు యోగింపబడిన దిగను విషయమును
వారలదిరు నాలోచించి ఆరితిగా శాసనసభల నుపయోగించదగు
ని నేనును మరకొదెను కభిప్రాయ పడుచుంటిమి గాన వారు
మా అభిప్రాయములనుగూడ నాక్షేపింపరాదని నిర్ణయించెదను”
అని మాలవ్యాగారు లెకినవిరి.

నాగుగారి తీర్మానము వీగిపోయినది

“గయలో నామోదించబడిన తీర్మానమునకు భిన్నముగా
బొంబాయిలో తీర్మానించబడిన గాన నాతీర్మాన ముక్రమము
గాన దానిని ద్రువించుచున్నాను” అను తీర్మానమును వారి
దియూక నాగుగా రుపాదించిరి. ఓటలు పుచ్చుకొనగా అను
బాధురెరిమందియ, ప్రతిబాధురు కిరిమందియు తెలిరి. 19 మం
ది హెచ్చుగానుండుచే నాతీర్మానము వీగిపోయినది. పిమ్మట
స్థాయిసంఘసభ్యులు సత్వర్తీర్మానమును చూడబోయిరి. వారు
పల్లెనకి సత్వర్తీర్మానముల అరెప్తు జరిగిపోయినది. (ఆ. తె)

స్వరాజ్యపక్ష ప్రముఖుల రాజీనామాలు

7-8 తేదీని ఉదయమున నాగపూరులో స్వరాజ్య పక్ష
ముఖులను దేశబంధు దానుగారును కలసి కొన్నివిషయముల
నాలోచించిరి. అనంతలో భిన్నాభిప్రాయములు గలుగుటకలన
బొంబాయి స్వరాజ్యసంఘము అధ్యక్షుడు నటరాజును, ఉపా
ధ్యక్షుడు జయశిరుగార్లును, కార్యదర్శులను మరకొందరును
మొత్తము 11 మంది రాజీనామాల నిచ్చిరి. వీరికిని తక్కినవారి
కిని సిద్ధాంతము నందును పద్ధతులలోను తీరదుగు భిన్నాభిప్రాయ
ము కలిగినది. భిన్నాభిప్రాయము కలిగినపుడు విడిపోయి వారికి
నిరయని లోచన కర్థులని కళహితార్థము పనిచేయుటయే సమ
విధమని దానుగారు నడిపిరి.

మీ సేవకు, ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మిసి, లిమిటెడ్
185, హైలూ రోడ్డు, మద్రాసు.

ఆంధ్రానుగారి మతోపన్యాసము

ఇది క్రైస్తవమతముగాదు

క్రైస్తవమతమున బహిష్కరింపబడుట

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారి పాపియము... గంటలకు, మద్రాసు జే మిషను కన్వెంటులో పాఠ్యము...

వైవాళ్యము నుడిచి యేకక్రైస్తవ అనియ... బంధమున జన్మించెను. బాల్మణిమానమును నిర్మూలించి సర్వజనీన...

వర్ణభేదములు

కాని ఈకాలమున చాలనికామున భీకరమునకునివ... యములు బయలుదేరుచున్నవి. పాశ్చాత్య దేశములందు...

క్రైస్తవసూత్ర వెళ్లగొట్టుటయు

ఇట్టి విధానమే ఆఫ్రికాయందు దిండిన... సాగింపబడుచున్నది. 1918 లో నేను దేర్బనునందున్న...

కర్ణకన్న తుది ఆసనమునైన గూర్చుకుంటు మౌనమే... అత దనునదియ బడెనువాడు. తెలంగాణదలి వారిట్లు...

ఇది క్రైస్తవమతము గాదు

అట్టి విషయముల నెన్నిటికో విూనదెలుపకలను. ఇట్టిభా... వముల నిరసించుటకు తగిన తీవ్రములగుపడచుల నుయ్యో...

భారత దేశమున కులభేదములు నిరసించబడినవి. కర్ణా... ధివ్యుని సాక్షియ నీభేదములు నిరసించబడుట వ్యా...

కెన్యాసమస్య

నేను స్వల్పకాలమునకు పూర్వమే లండనునండి... కచ్చితిని. ఆచ్చుట, వారములతర...

ఇచ్చట వెలువగలను. ఇది కర్ణభేదమస్య. 1919సం॥లో... కెన్యా కారనభయందు లిఖనం యూరపీయనులలో...

రాజకీయ ఖైదీల విడుదల

శాసనసభలో తీర్మానము

"మహాత్మాగాంధీ, వాజపేయి, మహమ్మదాలీ, హాతలీ... గార్లుయన్ను రాజకీయ ఖైదీలను చెరసాల నుండి...

శాసన సభ్యుల కర్తవ్యము

సామాజ్యప్రదర్శనమును బహిష్కరింపవలెను

టి. రంగారాజుగారి సలహా

టి. రంగారాజు గారు కరీము అసాశ్వత్యముగనుండుట... చేకూర్చు జని భారతశాసన సభయందు పాల్గొనబాలక మదా...

ఒక ఆయిల్ ఎంజినును

కొనునకర్పము పరిచేయువానికిచ్చు చేతనమును గుఱియి యొవింపును... ప్లెటర్ ఎ. జెనులకు ఎక్కడనవర్ధక, క్రెడ్ట్ అక...

ప్రకటన

మదరాసు గవర్నమెంటు మ్యూజియములో గ్రాన్టు (ఒక రిరహా కండు) లోహపు వస్తువుల సము... వాయు మున్నది. ఇందులో చాలవంతు పాతలనుండి అకృతవస్తువులు త్రవ్వి యెత్తి సుపాదించబడినవి అం...

ఇ. పార్వె ను,

ఆక్లింగు సూపరింటెండెంటు, గవర్నమెంటు మ్యూజియము, చెన్నపట్టణము.

ఇండియా ముక్తి పోరాటము

భారతీయులు తమ సామ్రాజ్య భూమిని పాతికెట్టికుండ
 కుడుకై తిసి త్వరలో ఇచ్చివేయి ఏర్పాటుచేసిన వారు

7 గురికి ఉద్యోగ

జ. ర. శ. మ. ముండుట

పరాసుల ఆక్షేపణ - ఆశ్చర్యములు

జర్మనులు హత్య తరము

హైదరాబాద్ లో భూస్వామివారి 2 ఏకం నయినా 1 ఏకం నాటిది 18 మాసములు చాలాది.

ఆంగ్లో-వరాహుల యభి పాఠము

జర్కనులు-నిరోధము

పరమము దీక్షితువారి ప్రక్కలకు లిఖితరూపముగ
క్రమలో బంపెదవని ఆమర్శను జచ్చాడు.

ఇట్టిదల పొర్ల మెంటులూ శనీన ఆల్లరికి వద్దొ న్నాల్లు గారు
ఖండించిరి. ఇట్టి ప్రవర్తనలన తమకు అపఖ్యాతి గల్గినదనిరి.

అడన్, జూలై 6:— రజన్ (పభువు) ప్రెంచిబెల్లిశం
రామచారులు మరలసంభాషణను ప్రారంభించిరి.

బి టిషు నౌకాశయము

లో పనిచేయుచు లీలు సమ్మె నింకను సాగించెదరనియు
 ఇంతవరకు 21000 మంది సమ్మె వ్యవస్థ నియు తెలియుచున్నది.
 ఈజమానులు తమవరతుల పంకికరించువరకు సమ్మెను
 సాగించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

పాఠశీకమున వరదలు

తెలంగాణ ప్రభుత్వం గొప్ప కార్యక్రమం వచ్చినది 200 మందికి
 ఎక్కువ తరఫున ఉండి, పెరిషియన్ హాగారు ప్రజల సహాయార్థ
 కు 1000 పానుల విరాళము నొసగి, సహాయము చేయుట
 చేస్తుంది.

తపాలావారి సంఘము

మూడవ సమావేశము

మూడవ మదరాసు రాజధాని తపాలావారిసమావేశము 3వ దిన శనివారము 7 వ తేది సాయంత్రము 5-30 గంటలకు గొనిందప్పనాయక వీధిలోని సాందర్భమువారిసమన్వయ సమావేశ మయ్యెను. ఈ సభమును మూడు సంతకముల క్రిం దట స్థాపించబడినది. ప్రారంభ దశయందు పోస్టులు కాఖకు సంబంధించినవారు కొందరు సంఘమును సదిపించుచుండిరి. కాని ఈమధ్య తపాలావారే తమకనులను జూచుకొనుచు స్వప్రయత్నముననే సాధారణజీవనమును గానీ, తపాలావారి సాయంత్రము సమావేశమునకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు డగు వి. బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు కరుణాభరణ కార్యదర్శియగు ఎల్లయ్య తపాలావారే, గుమారు 5 గంటల సందీయము హాజరై పాల్గొని వాయిదా జరుపుచుండినది. సరిగా 5-గంటలకు సభాధ్యక్షు డగు మహమ్మదు ఉస్మానుసాహెబు బహద్రుగారు ఏలేంచిరి. వారిని ఆహ్వానసంఘము కమిషనరు కార్యదర్శియగు, తర్వాత సభాధ్యక్షుడును సహాధిపతి వ్యాండు వాద్యములు ప్రారంభించి లోక తీసికొనివచ్చిరి. సభకు గుమారు 100 మంది తపాలావారు వచ్చియుండిరి. సభాపేదీకై కొందరు తపాలాకాఖ ఉద్యోగ గులు కూర్చొనియుండిరి.

తమిళ, అంగ్లభాషలందు దైవపాఠము గావించుటతో సభ 5-30 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు డగు వి. బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు తమ స్వాగతోపహాసమును చదివిరి. ఈ ఉపహాసము, ఇతర సభలయందువలె గాక, స్వ భాషయగు తమిళమున నుండుటచే ప్రేక్షకులను ఆసక్తికరముగా పొందు విషయములను గ్రహించుకొనిరి. వారి యుపహాసము ముఖ్యముగా పోస్టుమెనుల, రన్నులు, ఇబ్బులులను, సభ్యులను తెలుపుచు, వారికి వచ్చేది స్వల్పజీతములను గుర్తిచెప్పించెను. పోస్టుమెనులు ఇతర కాఖలలోని వారికన్న నెక్కువగంటలసేపు ఎడదపై లేచుండ పనిజేయుటనీ యుండును. ఎడదయిన వాగు యనక ఎప్పుడును గంట ప్రకారము పనిజేయవలసియుండును. ఇట్లుండెను వారిజీతములు చాలతక్కువ. అదియునుగాక పోస్టులకాఖ యింటియందు కాఖయైనను, పోస్టుమెనులజీతములు ఒక్కొక్క రాష్ట్రమున దొక్కొక్కవిధముగ నుండుటకు కారణమేమో తెలియజేయుచు, అన్ని రాష్ట్రములందును ఒకేవిధముగ జేయుట యొక్కయుగ నుండును. ఇది కేపురంపునవారు పోస్టులకాఖలో కొన్ని మినహాయింపుల నూపించిట్లు తెలియజేయుచు, ఏకాఖ యందైన మినహాయింపు లవసరము లేకన్న ఆకాఖయే పోస్టు లకాఖ. ఇంచితేపురంపునవారి కిఫాయతునగుంచి మినహాయింపుల జేసి పోస్టుమెనులసంఖ్యను కల్గించుచో, ఇప్పటికే ఎక్కువ పనిజేయుచున్న పోస్టుమెనులకష్టములను, నికర లబ్ధియందుకే విలంబిం దు. పోస్టుమెనుల యిబ్బందులనుగూర్చి, వి. శేషగిరి అయ్యరు గారివలె నాయకులు ప్రాంతకాలమునభివృద్ధి క్రమమునను చున్నారు. వారి కల్లరకును కృతజ్ఞత జూపవలసియున్నదని ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు పలికెను.

తరువాత సమావేశమునకు రాకాలక సానుభూతిని తెలుపుచు కాకినాడ, తంజావూరు మున్నగు ప్రాంతములనుండి వచ్చిన తండ్రివాడలు చదువుబడినది. ఈ రెండువాడలను పోస్టు మెనులు కొందరు ఈసభకు ప్రతిఘటించి రాదలచిట్లును వారికి ఆయాపోస్టుమాన్యుగలు సేవలనుసంపాదించు ప్రయోగమును వాపుకొని నట్లును ఆ తంతివార్తలం దుండెను. రాష్ట్రీయసమావేశమును జరుపుచున్నందులకు సంతోషమును దెలుపుచు బొంబాయిరాజ ధాని తపాలాసంఘ కార్యదర్శి యొక నిడుపాటి యు త్తరమును (వాసెను. ఆఖిలభారత సమావేశమును జరుపవలెనని నూచుట బొంబాయిసంఘము వారు సమ్మతిని తెలిపిట్లు అయు త్తరము నందుండెను.

పిమ్మట మహమ్మదు ఉస్మానుసాహెబు బహదూరు గారు మహాసభ కార్యక్రమ నిహించుకొనిన దని వి. బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు (మదరాసు) ఎస్. వరదరాజులు నాయకుగారు (మదరాసు) జి. శేషస్వామియ్యంగారు (తిరుచనాపల్లి) ఎస్. శేషస్వామియ్యంగారు (కోయంబూరు) ఎం. శ్రీనివాసయ్యంగారు (ఎన్కూరు) కొరగా, ఉస్మాను సాహెబు గారు కరచాళిధ్యములు గావించబడుచుండ ఆధ్యక్షత వహించి, ప్రముఖులాలంకృతు లై.

అధ్యక్షుని యుపన్యాసములు

"ప్రభుత్వోద్యోగములలో నెల్ల మీరు ప్రభుత్వ సేవ చేయుచు ఆరమించియున్నాడు. ప్రభుత్వోద్యోగమున నేను

ను ఏదోయొక కారణమువలన ప్రజలు ప్రేమించును. కాని మిమ్ము అట్లుగాక అందరను ప్రేమించును. మీరు తెచ్చుకొన్నవస్తువులందు ను, కుభవార్తలను, ఆకుభవార్తలను, గామములందుగాని పట్టణములందుగాని, కట్టెములందుగాని వార్తలందుగాని, తపాలావారిని ప్రజలు సంతోషముతో నిరీక్షించును. అదియే ఆజ్ఞా తమైచివయము. నేను మొదటకెప్పుడు ప్రజలు మిమ్ము ప్రేమించును. మీరు ఇబ్బందులుగలిగినపుడు, మీకసంక్రమియున్నపు డు ఈవిషయము మీకుసంక్రమి గలిగింపగలదు. ఇదియొక నుగు ణున మీరుభావించవచ్చును. మీరు విశేషముగ ప్రయత్నపడియు, తక్కువజీతములను పుచ్చుకొనునదియు అందరకును తెలిసి విషయమే. మీపనులు మిక్కిలి బాధ్యతతో గూడినవి. ఒక్కొక్క సారి, వానివలన కష్టమునందొందినను, సంభవింపవచ్చును. మీ కింకను ప్రోత్సాహ మొసగి మీకోర్కెలను నెరవేర్చుట ఆత్మకరము. మీకోర్కెలను గ్రహమధ్యకుల నెరవేర్చుట జేసికొనుట మీరు ఇట్టిధర్మధర్మములకు సంఘముల నెరవేర్చుకొనినందు లకు నాకు మిక్కిలి సంతోషముగ నున్నది. మిమ్ము మా చు వారు లేని మీరెప్పుడైనా తలచి నిరుత్సాహపడ వచ్చును. మీనిరుత్సాహమును రుచు కనకాళముగ నైకొని వారి స్వ లాభమునకు మిమ్ము ఈ కయోగి: ప నెంచే మహానీయులు ఎప్పుడును సంసిద్ధులై యుండును. మీరట్టివారిని దరిజేసియురని నాకు తెలియును. కాని సమ్మెకట్టుట విశేషముగ వ్యాపించెడి యీకాలమున ఆ మహానీయులెంత సదాచర్యమున లైనను, వారియుద్దేశ్యములను గ్రహించి దరిజేరియినక బాగ్యము నుండుట మంచిది. నేను మీకివయమై హెచ్చుకొ జేయుటనీవచ్చి నది. సామన్యముగ జీతములు పుచ్చుకొని నెరవేయు వారితో నెల్లపుడును సానుభూతి జూపువారి లో నే నొక డను. మదరాసు కార్మి రేషను సభ్యుడు గను మదరాసు ప్రెస్ ను, రిటెండి మెంటు కమిటీల సభ్యుడుగను నుండిరి. ఎప్పుడుగాని జీతముల విషయమునగాని అలెవెన్నుల విషయముగాని నేను నాకేక్కిలది వారి సభివృద్ధి గావించుటకు ప్రయత్నించుచుంటిని. ఆసందర్భములలో గూడ ఆయా అధికారులు తమక్రిందయుద్యోగుల కోర్కెలయొడ సానుభూతి గలిగియుండెడివారు. కాని ప్రభుత్వవలె తమను వాచిమిచ్చుట గలరు! మీకోర్కెలను నెరవేర్చుకొని, అధికారులు మిమ్మును, మీకోర్కెలను నిరాకరించిన కత్తి ణమే యభిప్రాయపడరాదు. సానుభూతిలేదని తలంపవలదు. ప్రభుత్వవలెకే పోవచ్చును. మీరు సక్రమమార్గముల మీకోర్కెలనుకే అధికారులకు తెలుపుకొనుచుండిన, మీకోర్కెలు గభవృత్తముగనుట నిశ్చయము.

ఈసందర్భమున ప్రజాభిప్రాయము నాందోళన గావించుచున్న మరేయొక విషయమును గూర్చియు ఇచ్చట ముచ్చటించదలచితిని. ఉద్యోగము లన్నిటిని భారతీయులవరకు చేసిన అన్ని కాఖలలోని యసర్వములను లొలగునని కొంతమంది తలంచుచున్నట్లున్నది. అట్లుచేసినయెడల, నూర్చుని వేడిమివలన మంచు ఆదృశ్య మగునట్లు, ప్రస్తుతపుష్పము లన్నియు ఆదృశ్యములగునని కొందరు తలంతురు. చిన్ని యుద్యోగముల నీతిని బాగపరచుటకు యూరోపీయను లద్దపడుచున్నారని ఇందులన నూహించుట కవకాశ మేర్పడుచున్నది. కాని యిదివట్టి భయమునకేయు లేనిభయముగ తక్కువ యుద్యోగములయెడ సానుభూతి జూపుచు, యూరోపీయనులను ఆవిష్కరముగ సానుభూతి జూపువారే భారతీయులు యూరోపీయనులకన్న తక్కువజీతమునకు వచ్చుచు అందులన ప్రజలకు లాభము గలుగుటయు నబసే. నాదేశీయులైన సానుభూతి సుఖముగ నుండవలెనని నాదృఢాభిప్రాయము. కాని మనవారు కొరకంటె, భారత నియామకమునకు గమయమించున రాతేదని నేను నిష్కపటముగ జెప్పుచున్నాను. బ్రిటిషువారిసహాయము లేనిదే, మారింకను చాలకాలమువరకును మీ వ్యవహారములను మీరు నిర్వహించుకొనవలయు. మనకు విషయ గలుగదని నిశ్చయమైనపుడు, భారత నియామకమునకు తగినసమయ మే తెంచినపుడు, నేను మొట్ట మొదట సంతోషించును. నేనిట్టి యభిప్రాయముల దెలిపినందులకు కొందరు నన్ను మాపింక వచ్చును. కాని నేనెక్కడను ఇచ్చకములాడి మీ హస్తధర్మములను బొంబుటగ్రహించెను. నాతోచిన విధమున మీరు నలవకొనుట కేరగితిని కనుక నా నిజాభిప్రాయమును కప్పిపుచ్చుకొనుట వ్యాధియుగాదని నేను తలంతును.

మిగిలిన బాధకరముగనుటకు మీరు కోరకే కోర్కెలు ఇంచుకొనియు వివరించుకొనినవిగావు. పదార్థముల ధర హెచ్చినది. యాపాదయినక తగినది. ఈకష్ట కాలమున వెనుకటి జీతములతో జూపుకొనుట దుష్కరము. నేను వివరముల నన్నిటిని

మరలించ గోరలేదు. ప్రభుత్వములేదని ప్రభుత్వమువారు మీతో సమాధానము జెప్పవచ్చును. కాని మీకోర్కెలను మీరు తగిన విధమున నర్పించుట గలదు. మీరు తప్పక ద్రవ్య కనకంబులను తీసికొని యు. మీసంఘమును ప్రభుత్వమువారితో రిజిస్టరు చేయించుకొనవలెనని యు, మీజేమనును అభివృద్ధిజేసికొనుటకై ఒకవత్రికను స్థాపించవలె ననియు మీరు తలంచినట్లుల నేను వింటిని. ఈయుద్దేశ్యములుచుండిన మీరు సక్రమవిధమున జేయుచున్నంతకాలము, ప్రభుత్వ క్రతికతులగులలతో మీరు లొంగకంతకాలము మీకు ప్రేమము గలుగుచుండునని నేను మీకు నిశ్చయి చేయుటను స్పష్టములను చేరజేరవలదు. ప్రభుత్వమువారు తమ సేవకుల కోర్కెలను నెరవేర్చుకొన్నప్పుడును పూనుకొను చుండురు ఇది ఇంటియలో కాఖ అయినను ఆయా రాష్ట్రములబట్టి జీతములలో భేదము గలదని నేను వింటిని. భేదమున కంతకును ఒకే విధ మగు నేర్పాటుండుట సమంజసము. ఇది స్థానిక ప్రభుత్వ సంబంధమైనదికాదు. భారత ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయుట మీరు నిరంతరము సక్రమపద్ధతుల నాందోళన గావించుచుండ వలెను. మీరు మీకోర్కెలు వెంటవెంటనే నెరవేరవలెనని యూహించుచుండురు - కాని ఆందోళన చేయుకొలది, చాలవరకు నెరవేరవలెనను, ఉత్సాహము గలిగి, ధర్మచింతితో కృషిసలిపితి రని, విజయము గలుగుట నిశ్చయము - నేను మీకోసగు సందేశ మిదియు."

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూలై 9-వ తేది సోమవారము

(1) ధాన్యములు			
దసరాలు వా 1-కి రు 45.0-0 మొదలు 55.0-0 వరకు			
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు.	వరకు.	
కుసుమ తెనాలివి	రు 45 గలవి	రు 11.0-0	12.8-0
నెల్లూరి	,, డిటా	,, 14.8-0	15.0-0
డిల్లీ	,, డిటా	,, 14.0-0	15.8-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	,,		8.8-0
నువ్వులు	,,	22.0-0	26.0-0
(2) పప్పు ధాన్యములు			
కందులు బస్తా 1-కి 205 ర.	రు 11.8-0	రు 12.0-0	
నెనగలు	,, డిటా	,, 11.0-0	11.8-0
నెనలు	,, డిటా	,, 11.8-0	12.0-0
మినములు	,, డిటా	,, 13.8-0	15.8-0
ఉలవలు	,, డిటా 164	,, 7.0-0	7.4-0
(3) నూనె వస్తువులు			
నువ్వులునూనె వా 1-కి	రు 150.0-0	155.0-0	
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14.0-0	26.0-0	
కొండాపురం వేరునెనగపప్పు వా 1కి	,, 55.0-0	60.0-0	
యితర ప్రదేశము	,,	58.0-0	58.0-0
వేరునెనగనూనె గానుగ వా 1-కి రు 145 మినకనూనె 180			
ఆముదము నూనె వా 1-కి	రు 182.0-0		
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చాయపసుపు వా 1-కి	రు 190.0-0	195.0-0	
కూరపసుపు	,,	రు 170.0-0	175.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) వా 1-కి రు 90.0-0		105.0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమంచు మణుగు 1-కి రు 40, 45			
కాళమానీ పాయకట్టు	,,	రు 60, 65	
తెల్లము వా 1-కి	రు 40.0-0	50.0-0	
చింతపండు వా 1-కి	రు 85.0-0	45.0-0	
(5) ఇనుము			
జట్టాలు రథం వా 1-కి	రు 84.0-0	85.0-0	
చదరం	,, 85.0-0	88.0-0	
రవుండు	,, 87.0-0	40.0-0	
(6) లోహములు			
మెడి 100 రులంబు	రు 78.0-0, 80.8-0		
బంగారము, కులము 1-కి	రు 24.8-0	25.0-0	
గవరను 1-కి	రు 16.0-0		
ఇత్తడి వా 1-కి	రు 800.0-0	808.0-0	
రాగి డిటా	రు 860.0-0	865.0-0	
అస్కా కెక్కర వా 1-కి	రు 55.8-0	56.0-0	
(7) తంగులు అలిజరైను			
అవు కృష్ణుడు 20 డిగ్రీలు	రు 180.0-0	185.0-0	
వొట్టికృష్ణుడు 20 డిగ్రీలు		డిటా	
సింహంమార్కు 20 డిగ్రీలు		డిటా	

విన్నవించు,
దాశేపతి. రామబహద్రులు గుంటూరు.

Printed and published by S. S. Srinivasan Rao, owner at the Andhrapatrika Power Press, 6 & 7 Thambu Chetty Street MADRAS